

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE LA PRESIDÈNCIA, JUSTÍCIA I RELACIONS AMB LES CORTS

5714 *Reial decret 180/2026, d'11 de març, pel qual es regula el reconeixement del dret a la protecció de la salut i a l'atenció sanitària a càrrec de fons públics de les persones estrangeres que, trobant-se a Espanya, no tinguin la residència legal en el territori espanyol.*

L'article 43.1 de la Constitució espanyola de 1978 reconeix el dret a la protecció de la salut, i encarrega als poders públics l'organització i la tutela de la salut pública a través de mesures preventives i de prestacions i serveis necessaris. La Constitució espanyola, també, en l'article 149.1.16.a reconeix que l'Estat té les competències exclusives en matèria de sanitat exterior, bases i coordinació general de la sanitat i legislació sobre productes farmacèutics.

Des dels inicis de l'actual Sistema Nacional de Salut, aquest s'ha caracteritzat per un creixement constant de la cobertura sanitària quant a la població amb dret a l'atenció sanitària en el sistema públic, i s'ha avançat cap a la seva universalitat. Aquesta universalitat és un dels principis fonamentals del nostre sistema sanitari, tal com recullen la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, la Llei 16/2003, de 28 de maig, de cohesió i qualitat del Sistema Nacional de Salut, i la Llei 33/2011, de 4 d'octubre, general de salut pública.

La tendència creixent a incorporar més grups de població a la cobertura sanitària dins del Sistema Nacional de Salut es va veure truncada l'any 2012 amb l'aprovació del Reial decret llei 16/2012, de 20 d'abril, de mesures urgents per garantir la sostenibilitat del Sistema Nacional de Salut i millorar la qualitat i la seguretat de les seves prestacions, que va retirar el dret a l'atenció sanitària a les persones incloses en alguns grups de població, entre els quals el més significatiu és el de les persones migrants en situació irregular, de manera que l'accés al sistema sanitari es limita a les persones de menys de divuit anys i, es restringeix l'accés a la resta de persones d'aquest col·lectiu a l'àmbit de l'atenció urgent i l'assistència a l'embaràs, el part i el postpart.

Després d'aprovar-se aquest text, es van identificar múltiples casos de necessitats sanitàries no cobertes relacionades amb la situació d'exclusió sanitària induïda pel Reial decret llei 16/2012, de 20 d'abril, especialment en la població migrant en situació irregular. L'exclusió de l'assistència sanitària de determinats col·lectius, com el de la població migrant, provoca situacions de desprotecció davant problemes de salut que generen desigualtats de salut en el conjunt de la població. A més, aquesta exclusió no suposa un ús més eficient dels recursos sanitaris en permetre només l'ús dels serveis davant situacions d'urgència, fet que impedeix un millor control i seguiment de les malalties a través de l'atenció primària que redueix les complicacions i els ingressos evitables. El finançament del sistema sanitari a través d'impostos implica que les persones migrants que resideixen en el nostre país contribueixen també al sosteniment del Sistema Nacional de Salut. Finalment, des d'un punt de vista ètic i de justícia, la protecció a la salut i l'atenció a les persones en una situació de vulnerabilitat per una malaltia, independentment de les seves característiques personals o socials, hauria de ser un principi que guï les actuacions dels poders públics per millorar la salut de la població en conjunt.

L'any 2018 es va aprovar el Reial decret llei 7/2018, de 27 de juliol, sobre l'accés universal al Sistema Nacional de Salut. L'article primer va modificar diversos articles de la Llei 16/2003, de 28 de maig, que va permetre recuperar la sendera del creixement en la proporció de població amb cobertura sanitària en el Sistema Nacional de Salut,

mitjançant un sistema de reconeixement del dret a l'atenció sanitària basat en la residència a Espanya, i es va reconèixer el dret a la protecció de la salut i l'atenció sanitària a les persones no registrades ni autoritzades com a residents a Espanya en les mateixes condicions que les persones amb nacionalitat espanyola, segons el que estableix l'article 3 *ter*.1.

Tanmateix, després de la publicació i l'entrada en vigor del Reial decret Llei 7/2018, de 27 de juliol, s'ha pogut observar la persistència de situacions de falta d'homogeneïtat en l'aplicació d'aquesta norma en els diferents territoris, així com la presència de barreres administratives afegides als elements que assenyala la llei per al reconeixement del dret a la protecció de la salut i l'atenció sanitària. Aquests fets, a més, els han ratificat els col·lectius pertanyents a la societat civil i que treballen en l'àmbit de la inclusió sanitària de la població migrant.

Per les raons que s'han exposat anteriorment, es desplega amb caràcter reglamentari la regulació del reconeixement del dret a la protecció de la salut i l'atenció sanitària amb càrrec a fons públics en les condicions que preveu la Llei 16/2003, de 28 de maig, arran de la modificació que va portar a terme el Reial decret Llei esmentat, en el cas de les persones estrangeres que, trobant-se a Espanya, no tinguin la seva residència legal en el territori espanyol.

D'altra banda, es pretén ampliar el dret a la protecció de la salut amb càrrec a fons públics a les persones espanyoles d'origen residents a l'exterior durant els seus desplaçaments temporals al territori espanyol i els familiars que els acompanyin, quan, d'acord amb el que disposen els reglaments comunitaris de coordinació de sistemes de Seguretat Social o els convenis bilaterals que comprenguin la prestació d'assistència sanitària, no tinguin prevista aquesta cobertura. En el moment actual, de conformitat amb el que disposa l'article 26 del Reial decret 8/2008, d'11 de gener, pel qual es regula la prestació per raó de necessitat a favor dels espanyols residents a l'exterior i retornats, únicament tenen dret a l'assistència sanitària els pensionistes o els treballadors. Per tant, les persones que no han aconseguit una feina a l'exterior no tenen dret a l'assistència sanitària amb càrrec a fons públics durant els seus desplaçaments a Espanya.

Aquesta norma regula el procediment per al reconeixement del dret a l'assistència sanitària amb fons públics, sense l'exigència d'un mínim d'antiguitat, de manera que es garanteix l'homogeneïtat en l'efectivitat del dret a la protecció a la salut. Així mateix, s'amplia el dret a l'assistència sanitària per a un col·lectiu de població (persones espanyoles d'origen residents a l'exterior que no treballen) que actualment no s'hi inclou.

Així mateix, s'ha constatat que les persones amb discapacitat i les seves famílies, per raó de la seva situació particular de vulnerabilitat i de les seves necessitats sanitàries més elevades, es veuen afectades de manera desproporcionada per la falta d'homogeneïtat territorial i les barreres burocràtiques en l'accés a la salut. Per això, aquest Reial decret persegueix també garantir que la universalitat del sistema sigui plenament inclusiva, tenint en compte les barreres específiques que afronta aquest col·lectiu, d'acord amb els mandats de la Convenció internacional sobre els drets de les persones amb discapacitat.

S'hi inclou la modificació del Reial decret 1506/2012, de 2 de novembre, pel qual es regula la cartera comuna suplementària de prestació ortoprotètica del Sistema Nacional de Salut i es fixen les bases per a l'establiment dels imports màxims de finançament en prestació ortoprotètica, per equiparar de manera automàtica els col·lectius exempts d'aportació ortoprotètica amb les categories de persones usuàries i les seves persones beneficiàries exemptes de la prestació farmacèutica ambulatoria.

El Reial decret incorpora, en la disposició final primera, la modificació del Reial decret 8/2008, d'11 de gener, pel qual es regula la prestació per raó de necessitat a favor dels espanyols residents a l'exterior i retornats, per ampliar el dret a la protecció de la salut i l'assistència sanitària amb càrrec a fons públics per a les persones espanyoles d'origen residents a l'exterior durant els seus desplaçaments al territori espanyol i per als familiars que els acompanyin, així com els criteris de definició de compliment dels requisits per al seu reconeixement.

Finalment, s'incorpora la derogació de l'apartat segon de la disposició addicional segona, així com de les disposicions addicionals primera, tercera, quarta, cinquena, sisena, vuitena i novena del Reial decret 1192/2012, de 3 d'agost, pel qual es regula la condició d'assegurat i de beneficiari a l'efecte de l'assistència sanitària a Espanya, amb càrrec a fons públics, a través del Sistema Nacional de Salut, i s'incorpora el seu contingut a aquest Reial decret.

El Reial decret s'estructura en les parts següents: títol de la disposició; part expositiva; part dispositiva que té quatre articles i una part final dividida en sis disposicions addicionals, una disposició transitòria única, una disposició derogatòria única i cinc disposicions finals. A més, s'hi insereix un annex.

El Reial decret s'ajusta als principis de bona regulació que conté l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència i eficiència), alhora que persegueix un interès general en aplicar determinats aspectes de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre i de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, que faciliten l'ús efectiu dels mitjans electrònics de l'Administració en el procediment de reconeixement del dret a l'assistència sanitària en el Sistema Nacional de Salut. La norma és concorde amb el principi de proporcionalitat perquè conté la regulació imprescindible per a la consecució dels objectius esmentats prèviament. Igualment, s'ajusta al principi de seguretat jurídica, és coherent amb la resta de l'ordenament jurídic, i s'hi estableix un marc normatiu estable, integrat i clar.

Els principis de necessitat i eficàcia s'acrediten en la mesura que la norma té per objecte establir la documentació i el procediment necessaris per acreditar els requisits que regulen el reconeixement del dret a la protecció a la salut i l'assistència sanitària per a les persones que preveu l'article 3 *ter* de la Llei 16/2003, de 28 de maig, ja que aquesta és l'eina més adequada per establir un mecanisme efectiu i homogeni que permeti facilitar el reconeixement del dret a aquest col·lectiu, i garantir un enfocament d'equitat en la protecció de la salut de la població.

En aplicació del principi de transparència, en la part expositiva queden justificats els objectius que persegueix la norma i durant el procediment d'elaboració s'ha sotmès als tràmits de consulta pública prèvia i d'audiència i informació pública i s'han consultat les entitats representatives dels sectors afectats. Així mateix, ha rebut l'informe del Comitè Consultiu del Sistema Nacional de Salut i el Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut, i s'han consultat les comunitats autònomes, les ciutats de Ceuta i Melilla, l'Institut Nacional de Gestió Sanitària i les mutualitats de funcionaris.

El principi d'eficiència s'acredita en la mesura que el procediment de sol·licitud establert intenta reduir al màxim les càrregues administratives, de manera que faciliti una desburocratització del procés reglamentat.

El Reial decret es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.16.a de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat la competència sobre les «bases i coordinació general de la sanitat».

En virtut d'això, a proposta de la ministra de Sanitat i de la ministra d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions, amb l'aprovació prèvia del ministre per a la Transformació Digital i de la Funció Pública, d'acord amb el Consell d'Estat, i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 10 de març de 2026,

DISPOSO:

Article 1. *Objecte.*

Aquest Reial decret té com a objecte regular el procediment de reconeixement del dret a la protecció de la salut i l'atenció sanitària amb càrrec a fons públics de les persones estrangeres que, trobant-se a Espanya, no tinguin la seva residència legal en el territori espanyol, així com la manera d'acreditar els requisits que disposa l'article 3 *ter.2* de la Llei 16/2003, de 28 de maig, de cohesió i qualitat del Sistema Nacional de Salut.

Article 2. *Documentació que cal aportar per obtenir el reconeixement del dret a la protecció de la salut i l'atenció sanitària amb càrrec a fons públics per a persones estrangeres que, trobant-se a Espanya, no tinguin residència legal en el territori espanyol.*

1. Per obtenir el reconeixement del dret a la protecció de la salut i l'atenció sanitària amb càrrec a fons públics, les persones sol·licitants han d'aportar la declaració responsable sobre els requisits de l'article 3 *ter*.2 de la Llei 16/2003, de 28 de maig, que estableix l'annex d'aquest Reial decret davant les administracions competents en les unitats de tramitació habilitades a aquest efecte de les comunitats autònomes i l'Institut Nacional de Gestió.

Per a la signatura de la declaració responsable, les persones amb discapacitat que precisin suport per a l'exercici de la seva capacitat jurídica han de comptar amb les mesures de suport que calgui, de conformitat amb la legislació civil i processal. L'Administració ha de facilitar la comprensió del seu contingut i les conseqüències, ha de donar la informació en formats accessibles, i ha d'admetre la intervenció de les persones que prestin suport a la persona amb discapacitat per a la presa de decisions.

En cas de procedir d'un país amb el qual Espanya aplica una norma internacional de seguretat social que inclogui la cobertura sanitària, per acreditar el requisit que preveu l'article 3 *ter*.2.b) de la Llei 16/2003, de 28 de maig, la persona sol·licitant ha d'aportar addicionalment un certificat emès per la institució competent en matèria d'assistència sanitària del país esmentat, que acrediti que no és procedent l'exportació de la cobertura sanitària a càrrec seu.

2. Per presentar la declaració responsable a què es refereix l'apartat anterior, la persona sol·licitant ha d'acreditar la seva identitat i la seva residència habitual en territori espanyol mitjançant l'aportació de la documentació que indiquen els apartats 3 i 4, respectivament.

3. Per acreditar la identitat de la persona sol·licitant, s'ha d'aportar la documentació següent:

a) Passaport o document oficial d'identitat, expedit per l'Administració del seu país d'origen. En absència d'aquests documents, és vàlida la presentació d'un altre document emès per l'Administració del seu país d'origen que permeti acreditar la identitat de la persona i que contingui, almenys, una fotografia.

b) En el cas de persones menors d'edat sense passaport o document oficial d'identitat, la identitat es pot acreditar a través del certificat de naixement, el llibre de família emès per l'organisme competent del país d'origen o de l'Administració General de l'Estat o mitjançant la documentació oficial que acrediti la tutela o la guarda per part d'una entitat pública de protecció de menors o d'un tutor legal designat judicialment.

4. Per acreditar la residència habitual en territori espanyol de la persona sol·licitant, s'ha d'aportar la documentació següent:

a) Certificat o volant d'empadronament actualitzat en un municipi d'una comunitat autònoma o de les ciutats de Ceuta i Melilla.

b) En cas que la persona sol·licitant no pugui acreditar la seva residència habitual amb el volant d'empadronament corresponent, es considera acreditada si s'aporta qualsevol dels documents següents:

1r Certificat de matriculació en un centre educatiu públic o concertat de la comunitat autònoma o de les ciutats de Ceuta i Melilla.

2n Certificat d'escolarització de persones menors d'edat a càrrec en un centre educatiu públic o concertat de la comunitat autònoma o de les ciutats de Ceuta i Melilla.

3r Carta de viatge expedida pel consolat.

4t Certificat de registre de visites emès per un servei social de base d'una entitat local, d'una comunitat autònoma o ciutat autònoma, o per treballadors socials col·legiats que prestin els seus serveis en organitzacions no governamentals declarades d'utilitat

pública d'acord amb el que estableix la Llei orgànica 1/2002, de 22 de març, reguladora del dret d'associació.

5è Factures de subministraments de llum, gas, aigua, telefonia o internet, a nom de la persona sol·licitant, que acreditin un domicili.

6è La cèdula d'inscripció emesa per la Policia Nacional o la resolució de la Fiscalia sobre determinació de l'edat.

7è Document d'inscripció consular.

8è Certificat emès per un centre de la xarxa pública de centres de migracions.

Article 3. Procediment per sol·licitar el reconeixement del compliment dels criteris per al reconeixement del dret a la protecció de la salut i l'atenció sanitària amb càrrec a fons públics per a persones estrangeres que, trobant-se a Espanya, no tinguin residència legal en el territori espanyol.

1. El procediment pel qual es poden acreditar els requisits que recull l'article 2 d'aquest Reial decret s'inicia mitjançant la sol·licitud de la persona interessada, o d'una tercera persona autoritzada expressament, i la seva tramitació s'ha d'ajustar a les previsions que estableix la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques amb les especificitats que resultin de la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència.

2. En el moment de presentar la sol·licitud, es lliura a la persona sol·licitant un document provisional acreditatiu que la seva sol·licitud ha estat presentada, independentment dels requeriments posteriors de la documentació que es puguin efectuar. Aquest document provisional acreditatiu de la presentació de la sol·licitud permet, amb caràcter provisional fins que l'expedient es resolgui, l'accés a l'assistència sanitària amb càrrec a fons públics.

3. Els serveis sanitaris i socials han d'informar i prestar assistència, en la mesura del possible, en la tramitació i han de garantir que, des de la primera atenció a la persona interessada, aquesta tingui la possibilitat efectiva d'iniciar el procediment d'acreditació del dret que preveu l'article 3 *ter* de la Llei 16/2003, de 28 de maig, en el mateix centre. Així mateix, el procediment s'ha d'iniciar d'ofici quan, per la naturalesa de l'atenció sanitària, la persona estigui impedida de fer-ho.

4. En els supòsits de desplaçament temporal entre comunitats autònomes, s'equipara el trasllat del dret a la protecció de la salut i l'atenció sanitària amb càrrec a fons públics que regula aquest Reial decret a l'adscripció temporal que es du a terme en el cas de persones assegurades. En cap d'aquests casos cal tramitar de nou el dret a l'assistència sanitària en la nova comunitat autònoma ni s'ha de facturar cap tipus d'atenció prèvia a la formalització de l'adscripció.

5. La resolució del procediment sobre el reconeixement del dret a la protecció de la salut i l'atenció sanitària amb càrrec a fons públics, independentment del seu sentit, s'ha de notificar a la persona interessada.

La resolució de l'expedient s'ha de dictar i notificar a les persones interessades en el termini màxim de tres mesos. A l'efecte d'establir el moment des del qual s'inicia el còmput del termini màxim de tres mesos, en els procediments iniciats a sol·licitud de la persona interessada s'ha d'utilitzar la data d'entrada de la sol·licitud en el registre electrònic de l'Administració competent per a la seva tramitació; i en els procediments iniciats d'ofici, d'acord amb el que preveu l'apartat 3, s'ha d'utilitzar la data de l'acord d'iniciació. Un cop ha transcorregut aquest termini, la sol·licitud iniciada per la persona interessada s'entén estimada per silenci administratiu en virtut de l'article 24.1 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, i qualsevol resolució posterior només pot ser confirmatòria segons el que estableix l'article 24.3 de la Llei 39/2015. En les sol·licituds iniciades d'ofici el sentit del silenci és desestimatori de conformitat amb l'article 25.1.a) de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre.

En els casos en què la resolució sigui favorable, s'ha d'emetre la targeta sanitària o el document acreditatiu de l'assistència sanitària de la persona interessada. En el cas de

resolució desfavorable, la notificació s'ha d'ajustar al que disposa la Llei 39/2015, d'1 d'octubre.

Els casos de resolució denegatòria no comporten la facturació de les prestacions dispensades amb anterioritat, incloent-hi les que es van efectuar abans de presentar la sol·licitud, si la persona interessada acredita posteriorment que, en la data de la seva prestació, concorrien els requisits materials de l'article 2.1. En els altres supòsits s'han de facturar les atencions sanitàries rebudes, que s'han d'ajustar als procediments vigents en cada comunitat autònoma i, si escau, per l'Institut Nacional de Gestió Sanitària.

6. El document acreditatiu del dret a la protecció de la salut i l'atenció sanitària amb càrrec a fons públics no té caducitat, i la seva vigència es manté fins que la persona interessada assoleixi el dret a l'assistència sanitària per una altra via.

Article 4. *Col·lectius d'especial protecció.*

El dret a l'assistència sanitària dels col·lectius següents es reconeix i es fa efectiu de conformitat amb la seva normativa específica:

a) Les persones de menys de divuit anys, de conformitat amb la Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, així com les persones estrangeres de menys de divuit anys no registrats ni autoritzats com a residents a Espanya a què es refereix l'article 3 *ter* de la Llei 16/2003, de 28 de maig, tenen dret a l'assistència sanitària pública pel Sistema Nacional de Salut amb la mateixa extensió que es reconeix a les persones que es trobin en algun dels supòsits que preveu l'article 3.2 de la Llei 16/2003, de 28 de maig. El tipus d'aportació de la persona usuària per a les prestacions de la cartera de serveis del Sistema Nacional de Salut és el que s'exigeix a les persones que es troben en aquests supòsits.

b) Les dones estrangeres embarassades no registrades ni autoritzades com a residents a Espanya tenen dret que el Sistema Nacional de Salut els proporcioni l'assistència a l'embaràs, part i postpart amb la mateixa extensió que es reconeix a les persones que es trobin en algun dels supòsits que preveu l'article 3.2 de la Llei 16/2003, de 28 de maig. El tipus d'aportació de la persona usuària per a les prestacions de la cartera de serveis del Sistema Nacional de Salut és el que s'exigeix a les persones que es troben en aquests supòsits.

c) Les persones sol·licitants de protecció internacional, de conformitat amb el Reglament (UE) 2024/1348 del Parlament Europeu i del Consell, de 14 de maig de 2024, pel qual s'estableix un procediment comú en matèria de protecció internacional a la Unió i es deroga la Directiva 2013/32/UE, han de rebre assistència sanitària des del moment de formular la sol·licitud de protecció internacional, amb l'extensió que preveu la cartera comuna bàsica de serveis assistencials del Sistema Nacional de Salut que regula l'article 8 *bis* de la Llei 16/2003, de 28 de maig.

Les persones sol·licitants de l'estatut d'apatrídia, d'acord amb el Reglament de reconeixement de l'estatut d'apatrída, aprovat pel Reial decret 856/2001, de 20 de juliol, han de rebre l'assistència sanitària des de la data de presentació de la sol·licitud.

Així mateix, s'ha de proporcionar l'atenció necessària, mèdica o d'altre tipus, als sol·licitants de protecció internacional amb necessitats especials.

d) Les persones sol·licitants de protecció temporal, de conformitat amb la Directiva 2001/55/CE del Consell, de 20 de juliol de 2001, relativa a les normes mínimes per a la concessió de protecció temporal en cas d'afluència massiva de persones desplaçades i a mesures de foment d'un esforç equitatiu entre els estats membres per acollir aquestes persones i assumir les conseqüències de la seva acollida.

e) Les víctimes de violència de gènere, així com els seus fills i filles, de conformitat amb l'article 31 *bis* de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, en relació amb l'article 19 *bis* de la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere.

f) Les víctimes del tràfic d'éssers humans durant el període de restabliment i reflexió, han de rebre, mentre romanguin en aquesta situació, assistència sanitària amb l'extensió que preveu la cartera comuna bàsica de serveis assistencials del Sistema Nacional de Salut que regula l'article 8 bis de la Llei 16/2003, de 28 de maig.

Així mateix, s'ha de proporcionar l'atenció necessària, mèdica o d'altre tipus, a les víctimes del tràfic d'éssers humans amb necessitats especials.

g) Les víctimes de violències sexuals, de conformitat amb la Llei orgànica 10/2022, de 6 de setembre, de garantia integral de la llibertat sexual.

h) En cas de malalties de declaració obligatòria d'acord amb la Llei 33/2011, de 4 d'octubre, general de salut pública.

i) Les dones estrangeres no registrades ni autoritzades com a residents a Espanya que sol·licitin accedir a la interrupció voluntària de l'embaràs de conformitat amb la Llei orgànica 1/2023, de 28 de febrer, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2010, de 3 de març, de salut sexual i reproductiva i de la interrupció voluntària de l'embaràs.

j) Totes les que tinguin reconegut un règim de protecció específic per a l'accés al dret a l'assistència sanitària per altres normes.

Disposició addicional primera. *Model de declaració responsable per acreditar el compliment dels requisits que recull aquest Reial decret.*

L'annex recull el model de declaració responsable que ha de presentar la persona interessada d'acord amb el que preveu aquest Reial decret.

Disposició addicional segona. *Informe d'acreditació d'especial vulnerabilitat.*

D'acord amb el que disposa l'article 3 ter.3 de la Llei 16/2003, de 28 de maig, en els casos en què les persones estrangeres es trobin en situació d'estada temporal d'acord amb el que preveu la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, és preceptiva l'emissió d'un informe previ favorable dels serveis socials competents de les comunitats autònomes.

Disposició addicional tercera. *Col·laboració de les institucions amb les persones en estat de necessitat en la tramitació de les sol·licituds.*

Els serveis sanitaris i socials han d'informar i prestar assistència, en la mesura del possible, en la tramitació de les sol·licituds que regula l'article 3, especialment quan les persones sol·licitants no parlin la llengua castellana o la llengua cooficial de la comunitat autònoma on es trobi, així com en cas que tinguin alguna discapacitat.

Disposició addicional quarta. *Accessibilitat dels procediments de sol·licitud del reconeixement del dret a l'assistència sanitària.*

Pel que fa als procediments que regula aquest Reial decret, tots els procediments, els formularis, les plataformes telemàtiques, els canals de comunicació i les oficines d'assistència en matèria de registres han de ser plenament accessibles, i han de proveir, quan calgui, formats de lectura fàcil, sistemes de comunicació augmentatius i alternatius, interpretació en llenguatge de signes, bucles magnètics i l'assistència personal necessària per assegurar la igualtat de condicions en l'exercici del dret.

Disposició addicional cinquena. *Protecció de dades.*

La recollida i el tractament de dades de caràcter personal s'ha d'efectuar tenint en compte en tot moment les previsions que estableixen el Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de les seves dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE (Reglament general de protecció de dades), la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció

de dades personals i garantia dels drets digitals i altra normativa sobre protecció de dades de caràcter personal aplicable.

Disposició addicional sisena. *Assistència sanitària a les persones amb discapacitat.*

En relació amb l'assistència sanitària a les persones amb discapacitat s'ha de continuar aplicant el que disposa el text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, i el Reial decret 383/1984, d'1 de febrer, pel qual s'estableix i es regula el sistema especial de prestacions socials i econòmiques.

Disposició addicional setena. *Identificació personal i gestió de dades clíniques de les persones estrangeres no registrades ni autoritzades com a residents a Espanya i dels col·lectius d'especial protecció que recull l'article 4.*

Només als efectes de la identificació personal necessària i la gestió de les seves dades clíniques, a les persones estrangeres no registrades ni autoritzades com a residents a Espanya i als col·lectius d'especial protecció que recull l'article 4 d'aquest Reial decret que rebin assistència sanitària pel Sistema Nacional de Salut, se'ls ha d'assignar un codi d'identificació personal (CIP-SNS) que és únic i comú per a tots els serveis de salut del Sistema Nacional de Salut i que queda associat permanentment a la seva informació clínica.

Disposició transitòria única. *Període mínim per a l'accés a la llista d'espera de trasplantaments de les persones estrangeres a què es refereix l'article 3 ter de la Llei 16/2003, de 28 de maig.*

Per accedir a la llista d'espera de trasplantaments, les persones estrangeres que preveu l'article 3 ter de la Llei 16/2003, de 28 de maig, han d'acreditar un període mínim de residència a Espanya de dos anys mitjançant el certificat o el volant d'empadronament actualitzat en un municipi d'una comunitat autònoma o de les ciutats de Ceuta i Melilla, o mitjançant qualsevol dels documents que disposa l'article 2.4.b) que permetin acreditar aquesta antiguitat.

Aquesta disposició queda sense efecte en el moment de l'entrada en vigor de l'Ordre que recull la disposició final segona del Reial decret llei 7/2018, de 27 de juliol, sobre l'accés universal al Sistema Nacional de Salut.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

Queda derogat l'apartat segon de la disposició addicional segona, així com les disposicions addicionals primera, tercera, quarta, cinquena, sisena, vuitena i novena del Reial decret 1192/2012, de 3 d'agost, pel qual es regula la condició d'assegurat i de beneficiari als efectes de l'assistència sanitària a Espanya, amb càrrec a fons públics, a través del Sistema Nacional de Salut, així com totes les disposicions del mateix rang o inferior que s'oposin, contradiguin o siguin incompatibles amb el que disposa aquest Reial decret.

Disposició final primera. *Modificació del Reial decret 8/2008, d'11 de gener, pel qual es regula la prestació per raó de necessitat a favor dels espanyols residents a l'exterior i retornats.*

Es modifica l'article 26 del Reial decret 8/2008, d'11 de gener, pel qual es regula la prestació per raó de necessitat a favor dels espanyols residents a l'exterior i retornats, que queda redactat de la manera següent:

«Article 26. *Assistència sanitària per a persones espanyoles d'origen residents a l'exterior desplaçats temporalment al territori nacional i per als familiars que els acompanyin en els seus desplaçaments temporals o en cas de retorn a Espanya.*

1. Les persones espanyoles d'origen residents a l'exterior en els seus desplaçaments temporals a Espanya tenen dret a l'assistència sanitària a través del Sistema Nacional de Salut quan, d'acord amb les disposicions de la legislació de la Seguretat Social espanyola, o les normes o els convenis internacionals de Seguretat Social establerts a aquest efecte, no tinguin prevista aquesta cobertura.

2. Els familiars de les persones espanyoles d'origen, residents a l'exterior, que els acompanyin en els seus desplaçaments temporals a Espanya, així com els familiars de les persones espanyoles d'origen retornades que s'estableixin amb ells a Espanya, tenen igualment dret a l'assistència sanitària a Espanya, a través del Sistema Nacional de Salut, quan, d'acord amb les disposicions de la Seguretat Social espanyola, o les normes o els convenis internacionals de Seguretat Social establerts a aquest efecte, aquests familiars no tinguin prevista aquesta cobertura.

3. Als efectes indicats, s'entén que són familiars amb dret a assistència sanitària:

a) El cònjuge o qui convisqui amb la persona espanyola d'origen amb una relació d'afectivitat anàloga a la conjugal, i que constitueixi una parella de fet.

b) Els descendents de les persones espanyoles d'origen o els del seu cònjuge o els de la seva parella de fet, que estiguin a càrrec seu i tinguin menys de 26 anys o més grans d'aquesta edat amb una discapacitat reconeguda en un grau igual o superior al 65 per cent.

4. El reconeixement del dret a l'assistència sanitària en tots aquests supòsits correspon a l'Institut Nacional de la Seguretat Social, el qual ha d'expedir el document acreditatiu del dret.

La resolució de l'expedient s'ha de dictar i notificar a les persones interessades en el termini màxim de tres mesos, des de la data d'entrada de la sol·licitud en el registre electrònic de l'Institut Nacional de la Seguretat Social. Un cop transcorregut aquest termini, la sol·licitud s'entén estimada per silenci administratiu en virtut de l'article 24.1 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, i qualsevol resolució posterior només pot ser confirmatòria segons el que estableix l'article 24.3 d'aquesta Llei.

5. Les persones interessades a obtenir el reconeixement del dret a l'atenció sanitària durant els seus desplaçaments temporals en territori espanyol han d'aportar la documentació corresponent:

- a) Document d'identitat o passaport en vigor de la persona sol·licitant.
- b) Certificat de naixement, on es reflecteixi la nacionalitat espanyola d'origen.
- c) Certificat del padró d'espanyols residents a l'estranger (PERE).

d) Declaració responsable de no poder exportar el dret a l'assistència sanitària des d'un altre país i, addicionalment, si resideix en un país amb el qual Espanya aplica una norma internacional de seguretat social que inclogui la cobertura sanitària, un certificat emès per la institució competent en matèria

d'assistència sanitària del país de residència esmentat, que acrediti que no és procedent l'exportació de la cobertura sanitària a càrrec seu.

e) Documentació acreditativa de la condició de familiar de les persones espanyoles d'origen, residents a l'exterior, que les acompanyin en els seus desplaçaments temporals a Espanya.

f) Certificat o document acreditatiu de tenir una discapacitat de grau igual o superior al 65 per cent per a les persones de més de 26 anys amb discapacitat.

6. Els familiars de les persones espanyoles d'origen retornades que s'estableixin amb elles han d'aportar la documentació corresponent per acreditar els elements següents:

a) Documentació acreditativa de la condició de familiar de la persona espanyola d'origen que retorna a Espanya.

b) Documentació acreditativa d'haver iniciat els tràmits per obtenir l'autorització de residència en els supòsits de persones estrangeres.

c) Documentació acreditativa d'haver iniciat els tràmits per establir la seva residència habitual a Espanya en el mateix domicili de la persona espanyola d'origen retornada.

d) Declaració responsable de no poder exportar el dret a l'assistència sanitària des d'un altre país i, addicionalment, si prové d'un país amb el qual Espanya aplica una norma internacional de seguretat social que inclogui la cobertura sanitària, un certificat emès per la institució competent en matèria d'assistència sanitària del país esmentat que acrediti que no és procedent l'exportació de la cobertura sanitària a càrrec seu.

e) Certificat o document acreditatiu de tenir una discapacitat de grau igual o superior al 65 per cent per a les persones de més de 26 anys amb discapacitat.

f) Certificat consular on consti l'alta i la baixa de la persona espanyola d'origen retornada en el Registre de matrícula expedit pel consolat del país de procedència.

7. El termini de validesa del dret a la prestació d'assistència sanitària reconegut a les persones espanyoles d'origen residents a l'exterior que es desplacin temporalment a Espanya i als familiars que les acompanyin, ha de coincidir amb el període previst d'estada temporal a Espanya, consignat per la persona titular. Es produeix la baixa automàtica en la data que finalitza l'estada prevista. En tot cas, la validesa del dret té una durada màxima de tres mesos des de la data d'efectes del seu reconeixement, amb la possibilitat d'una única renovació per tres mesos més. A aquest efecte, s'ha de presentar una sol·licitud de renovació del dret a la prestació d'assistència sanitària davant l'Institut Nacional de la Seguretat Social.

La durada del dret a la prestació d'assistència sanitària que regula aquest article no pot excedir de sis mesos en el període d'un any, comptat des de la data d'efectes del reconeixement inicial del dret. En el cas dels familiars de les persones espanyoles d'origen retornades que s'estableixin amb elles a Espanya, el dret a l'assistència sanitària que regula aquest article s'extingeix amb anterioritat al transcurs dels sis mesos esmentats quan se'ls reconegui el dret a l'assistència sanitària per una altra via.»

Disposició final segona. *Modificació del Reial decret 1506/2012, de 2 de novembre, pel qual es regula la cartera comuna suplementària de prestació ortoprotètica del Sistema Nacional de Salut i es fixen les bases per a l'establiment dels imports màxims de finançament en prestació ortoprotètica.*

Es modifica l'article 9 del Reial decret 1506/2012, de 2 de novembre, pel qual es regula la cartera comuna suplementària de prestació ortoprotètica del Sistema Nacional

de Salut i es fixen les bases per a l'establiment dels imports màxims de finançament en prestació ortoprotètica, que queda redactat de la manera següent:

«Article 9. *Aportació de les persones usuàries.*

1. Amb caràcter general, la cartera suplementària de prestació ortoprotètica està subjecta a l'aportació de la persona usuària, amb un esquema similar al de la prestació farmacèutica, prenent com a base de càlcul el preu d'oferta del producte. El percentatge d'aportació de l'usuari es regeix per les mateixes normes que regulen la prestació farmacèutica i sense que s'apliqui el mateix límit de quantia a aquesta aportació.

2. En conseqüència, el percentatge d'aportació de la persona usuària és el següent:

a) Un 60 per cent del preu d'oferta del producte per als usuaris i els seus beneficiaris amb una renda consignada en les caselles de la base liquidable general i de l'estalvi de la declaració de l'impost sobre la renda de les persones físiques que sigui igual o superior a 100.000 euros.

b) Un 50 per cent del preu d'oferta del producte per a les persones que tinguin la condició d'assegurat actiu i els seus beneficiaris amb una renda consignada en les caselles de la base liquidable general i de l'estalvi de la declaració de l'impost sobre la renda de les persones físiques que sigui igual o superior a 18.000 euros i inferior a 100.000 euros.

c) Un 40 per cent del preu d'oferta del producte per a les persones que tinguin la condició d'assegurat actiu i els seus beneficiaris i no estiguin inclosos en els apartats a) o b).

d) Un 10 per cent del preu d'oferta del producte per a les persones que tinguin la condició d'assegurat com a pensionistes de la Seguretat Social i els seus beneficiaris, llevat de les persones incloses en l'apartat a).

e) Un 10 per cent del preu d'oferta del producte en els productes que pertanyen als subgrups d'aportació reduïda que apareixen en l'annex.

3. Per ordre de la persona titular del Ministeri de Sanitat, amb l'informe previ del Consell Interterritorial, s'estableix el límit màxim de l'aportació que han d'abonar les persones usuàries a què es refereixen els apartats anteriors b), c), d) i e).

4. Estan exemptes d'aportació les persones usuàries i les seves beneficiàries que en el moment de la dispensació pertanyin a una de les categories exemptes de l'aportació en la prestació farmacèutica.

5. Les persones titulars o beneficiàries dels règims especials de la Seguretat Social gestionats per les mutualitats de funcionaris aporten el 30 per cent amb el límit que es fixi per a les persones usuàries de l'apartat 2 c), excepte per als productes que pertanyen als subgrups d'aportació reduïda, en els quals s'aplica el que disposa l'apartat 2. e), i per als tractaments derivats d'accident en acte de servei o malaltia professional, que estan exemptes d'aportació.»

Disposició final tercera. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.16.a de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva en matèria de bases i coordinació general de la sanitat.

Les disposicions objecte de modificació per aquest Reial decret continuen emparant-se en el títol competencial que s'hi expressa.

Disposició final quarta. *Facultat de desplegament.*

Es faculta la persona titular del Ministeri de Sanitat per dictar les disposicions necessàries per al desplegament d'aquest Reial decret.

Disposició final cinquena. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

11 de març de 2026.

FELIPE R.

El ministre de la Presidència, Justícia i Relacions amb les Corts,
FÉLIX BOLAÑOS GARCÍA

ANNEX

**Declaració responsable per al reconeixement del dret a la protecció de la salut
i l'atenció sanitària amb càrrec a fons públics**

El senyor/La senyora .....
amb número d'identitat ..... i domicili .....

A l'efecte del que preveu l'article 3 *ter.2* de la Llei 16/2003, de 28 de maig, de cohesió i qualitat del Sistema Nacional de Salut, per a l'accés a l'assistència sanitària amb càrrec a fons públics de les persones estrangeres no registrades ni autoritzades com a residents a Espanya, amb residència a la Comunitat de

DECLARO RESPONSABLEMENT:

☐	No estar obligat a subscriure una assegurança mèdica de malaltia.
☐	No comptar amb una cobertura d'assistència sanitària pública per cap altra via.
☐	No poder exportar el dret a l'assistència sanitària a càrrec d'un altre país.
☐	Que no hi ha un tercer obligat al pagament de la meva assistència sanitària.
☐	Que no dispo de d'un visat d'estada en vigor, ni estic inscrit en el Registre de ciutadans de la Unió Europea ni dispo de la Targeta d'identificació d'estranger en vigor.

HE ESTAT INFORMAT QUE:

☐	Aquest document provisional acreditatiu de la sol·licitud que dona accés a l'assistència sanitària amb càrrec a fons públics no genera dret a l'atenció sanitària fora del territori espanyol.
☐	L'Administració pot portar a terme les verificacions necessàries per comprovar la validesa i la veracitat de la informació que aporto.
☐	Les administracions poden requerir en qualsevol moment que s'aporti la documentació que acrediti el compliment dels requisits esmentats i que la persona interessada ha d'aportar-la.
☐	En cas de detectar-se inexactitud, falsedat o omissió, de caràcter essencial, de qualsevol dada o informació que s'incorpori en aquesta declaració responsable, el document provisional acreditatiu de la sol·licitud que dona accés a l'assistència sanitària amb càrrec a fons públics queda sense efecte des del moment en què es tingui constància d'aquests fets, sense perjudici de les responsabilitats penals, civils o administratives que puguin donar lloc, entre les quals hi ha el reintegrament de l'import de les prestacions sanitàries rebudes des de la seva sol·licitud.

Signat:

El senyor/La senyora